

for, da skulde jeg blot dertil bemærke, at altsaa maa den ærede Rigsdagsmand ogsaa ansee den Religionsfrihed for i Grunden at være noget reent Galt, thi deels kan den jo forarsage Folketirken langt større Ulempe, end Sognebaandets Løsning, og deels siger han selv, at den har gjort Sognebaandets Løsning nødvendig, altsaa jeg veed ikke, om det er det, han vil sige, at han ogsaa anseer Grundlovens Religionsfrihed for at være noget meget Slemt, Skadeligt og Uhyffeligt.

Lindberg: Da den eneste Stemme, som her i Salen har reist sig imod Sognebaandets Løsning, er kommen fra det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Møller), som dog selv har erklæret at ville stemme for Loven, saa skal jeg ikke opholde det ærede Thing med mange Ord, men kun gjøre opmærksom paa, at den Modstand, som er reist mod Sagens Fremme, aabenbart reiser sig fra Betæneligheder fra Geistlighedens Side. Det er jo ganske klart, at naar Menighederne komme til at bestinde sig paa denne Sag, saa vil der ikke være nogen forstandig Mand i hele Landet, der vil have Noget imod, at han faaer en saadan Frihed, at han kan blive ved den ham beskaffede Præst, hvis han ønsker det, men ogsaa kan forlade ham, dersom han ønsker det. Men fra Præsternes Side har der været reist Betænkeligheder mod Sognebaandets Løsning, og der er, som jeg mærker, hos den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 3die Valgkreds endnu en saadan tilstede; men, naar den ikke er stærkere fremtrædende i Geistligheden, end den har vist sig hos ham, som jo alligevel vil stemme for, at Loven kommer ud, saa var det jo urimeligt at opholde sig ved lange Betragtninger derover. Jeg troer, at, naar Geistligheden kommer til at tænke ret alvorligt derover, og naar den seer, at denne Frihed ved at indtræde i Livet ikke vil foranledige saa stor Ansvarlighed i Sognene, som Geistligheden har forestillet sig, da vil den ogsaa blive overmaade veltilfreds dermed og glæde sig ved, at fra det Dødelik, at Sognebaandet er løst, har den ogsaa en velbegrundet Ret, til at forudsætte, at den taler til Medlemmer, som virkelig have Lust til at høre og virkelig ville lægge dens Ord

paa Hjerte; men det er jo kun under den Betænelighed, at der kan være Glæde ved og Besigtnelse af at forkynde Ordet. Det skulde naturligvis ogsaa glæde mig, og jeg tvivler heller ikke om, at siden vi ere komne saavidt i denne Sag, som vi ere komne idag, skulle vi ogsaa have den Glæde — at see, at, om ogsaa den Frihed, der bliver givet, i nogle Tilfælde vil blive misbrugt, saa vil den dog i det Hele taget blive paaskønnet, saavel af Geistligheden, som af Menighedernes Medlemmer. Jeg haaber, at vi skulle faae den Erfaring saa snart, at vi skulle komme til om ganske kort Tid at se den Foranstaltning til det allerede Skete, at der gives Præsterne en saadan Frihed, at de kunne bevæge sig, saaledes som Enhver efter sin Overbeviisning føler sig faldet til. Da Forslaget om Sognebaandets Løsning i 1838 blev indbragt for den roestfildste Stænderforsamling, da var der utryffeligt tilføiet et, saadant Ønske og en Begjæring om, at der maatte blive givet Geistligheden en saadan Frihed; men herpaa vilde Forsamlingen slet ikke dengang indlade sig. Siden er dette Ønske ogsaa traadt i Baggrunden eller idetmindste kommet til at staae noget sideordnet; men jeg troer alligevel, at man snart maa komme til at erkende, at det er nødvendigt, at der indrømmes Geistligheden en saadan Løsfrihed, at den ikke bliver bunden til Andet end til Ordinationsvilkårene og den hellige Skrift; thi hvorledes skulle vi tænke os, at Geistligheden skulde faae en virkelig velgjørende Indsydelse paa Menighederne, dersom den under en iøvrigt almindelig Frihed skulde staae saaledes lænkebunden, at den ikke kunde røre sig enten til den ene eller anden Side. En saadan Frihed for Præsterne vil blive saa meget mere paatrængende nødvendig, som det jo Dag for Dag aabenbarer sig stærkere for os, at de, som ere udtraadte af Folketirken, bruge deres Frihed i alle mulige Maader, medens man forlanger, at Geistligheden skal være et virkelig Børn og Modstand imod dem. Men Geistligheden er ikke istand til at vise en saadan Modstand imod dem; naar man aldeles vil lænkebinde Geistligheden, medens man lader Christendommens Fiender og alle Slags Partier have fuld Raadighed til